

Handläggare:
HSB Riksförbund
Roland Jonsson, energichef
010-442 03 32

Miljö- och energidepartementet
m.registrator@regeringskansliet.se
m.remisser-energi@regeringskansliet.se

Remissvar Energimarknadsinspektionens rapport om förutsättningarna för ökad efterfrågefleksibilitet i det svenska elsystemet

HSB Riksförbund som beretts tillfälle att yttra sig över rubricerad remiss.

Ett flexibelt elsystem är en förutsättning för att uppnå balans mellan produktion och användning. På en framtida elmarknad, med en hög andel förnybar och variabel elproduktion, kommer det att bli viktigt att ta tillvara samtliga flexibilitetsresurser i elsystemet. Det handlar om flexibel produktion och efterfrågefleksibilitet.

Efterfrågefleksibilitet kan vara en del i lösningen på utmaningarna. Därför kommer det att bli allt viktigare att ta tillvara kundernas möjligheter att vara flexibel i elanvändningen. Dessutom behöver marknadsaktörerna, som elnätsföretag och elhandlare, utveckla erbjudanden där kundernas flexibilitet tas tillvara. Elhandlarna måste bidra till efterfrågefleksibilitet genom att erbjuda avtalsformer som timprisavtal. Det gör det intressant för kunderna att agera på prissignaler från marknaden. Idag finns det ytterst få elleverantörer som erbjuder elavtal baserat på Nordpool timspot.

Idag utgör elbilar en mycket liten del av det totala fordonsbeståndet. Omkring en miljon rena elbilar och laddhybrider skulle behövas till år 2030, om målet om en fossilberoende fordonsflotta ska uppnås. Om elbilar laddas när de är parkerade, utan styrning av laddningen, så uppskattas effektbehovet öka med upp emot 2 000 MW. Om däremot laddningen styrs uppskattas effektökningen bara hamna kring 1 000 MW.

När och hur elbilarna laddas har stor betydelse för elbilarnas påverkan på elsystemet. Även elnätsägarna måste därför bli aktivare och erbjuda fler avtal som ytterligare förenklar omställningen till elfordon. HSB har haft dialog med flera elnätsbolag, och försökt få de att ta fram ett elbilsabonnemang där elnätsägaren kan styra när laddning kan ske för att ha jämn belastning i elnäten. Det har varit såväl stora som små bolag, men det har dessvärre varit dåligt gensvar. Om vi ska lyckas med att få en ökad efterfrågansfleksibilitet måste marknadernas parter samarbeta.

Hushållskundernas flexibilitet en nästintill helt outnyttjad resurs. Detta har också Ei identifierat. Det finns hinder för att efterfrågeflexibilitet skall fungera i detta segment, eftersom kundernas intresse av detta är lågt och att de inte känner till den möjliga potentialen. Det finns idag heller ingen nödvändig teknik installerad som gör att lägenhetsinnehavarnas flexibilitet stimuleras. Här kan man genom att bara installera tvättmaskiner och diskmaskiner, med kall- och varmvattenanslutning, styra över varmvattenanvändningen från el till fjärrvärme. Det minskar elanvändningen och ger en ökad kylning i fjärrvärmenäten. Det gynnar el-kraftvärmeproduktion ytterligare. Gällande torktumlare hjälper Ecodesign till för att bara elsnåla värmepumpstumlare finns tillgängliga på marknaden. Det är viktigt att fokusera på minskad el- och energianvändning, till förmån för att bara flytta elanvändningen. Det innebär cirka 12 procent av elenergin i hushållselen.

I många badrum installeras golvvärme. Det är möjligen en marknadstrend, mer än faktisk nytta. Frågan man bör ställa sig är vad som är viktigt. Golvvärme eller varma golv? Elektrisk golvvärme kan använda lika mycket el som hela lägenheten i övrigt, varför detta ger en stor möjlighet till att öka efterfrågasflexibilitet. Om golvvärmetermotaten kan fjärrstyras av elleverantören eller nätägaren kan man lätt styra bort effekttopparna. Golvet har en sådan tröghet att man som boende inte märker detta.

Ett kundsegment som inte riktigt har identifierats är de som bor i hus med en elmätare. Där har varje lägenhet en egen undermätare. Dessa kunder debiteras för sin faktiska förbrukning, men det innebär att hushållen förlorar vissa rättigheter som elkund enligt ellagen. De kan exempelvis inte välja elhandlare eller reagera på effekt.

Med vänlig hälsning,

Anders Lago

Förbundsordförande